

Traumă și sexualitate

Diana Vasile

Din punct de vedere psihologic, când vorbim despre traumă, ne referim la o discrepanță între caracteristicile situației amenințătoare la adresa securității și integrității noastre fizice și psihice în care ne aflăm și capacitatea noastră de stăpânire a acelei situații.

Această discrepanță duce la sentimente profunde de neputință, abandon, neajutorare, care duc la o prăbușire de durată a înțelegerii de sine și de lume. Există 6 tipuri de traume psihologice (F. Macnab, 2000):

1. amenințarea cu pierderea vieții;
2. pierderea funcționalității și a pattern-urilor de trai;
3. pierderea coerenței și integrității eiului;
4. pierderea unei relații semnificative;
5. pierderea filosofiei de viață;
6. pierderea expansivității sufletului.

Poate că cel mai cunoscut tip de traumă care are legătură directă cu sexualitatea umană este abuzul sexual, care duce la instalarea aproape a tuturor tipurilor de traumă. În abuzul sexual avem de a face cu agresarea celei mai intime părți a persoanei, adică a zonelor sale genitale, anale sau orale, fără acordul prealabil al persoanei, în scopul obținerii plăcerii sexuale. Nu trebuie neapărat să fie vorba de un viol; acesta este doar un tip, foarte grav, de abuz sexual. Tot în categoria abuzurilor sexuale intră și așa numitele „jocurile sexuale” (atingerea în scopul satisfacerii curiozității sau al obținerii plăcerii a zonelor sexuale - sâni, vulvă, penis) care se practică uneori între copii, sau între un adult și copii. Unele pot fi inocente, dar atunci când se forțează, când se trece peste refuzul persoanei de a participa sau când se apelează la mijloace de pedepsire dacă nu se participă la astfel de jocuri, putem vorbi de prezența unui abuz sexual. Tot aici intră și forțarea persoanei de a participa la activități cu caracter sexual, cum ar fi pornografie, sex în grup, prostituție. Acest tip de abuz lasă urme adânci în personalitatea victimei, deoarece se asociază cu profunde sentimente de neputință (de a face față situației), de vinovăție (că nu a fost în stare să refuze sau să fugă etc.), de murdărie, de respingere a propriei persoane și mai ales a corpului, de teamă, mai ales că abuzatorii știu foarte bine să inducă în mod voit aceste stări. Deseori apar gânduri și tentative de sinucidere cu scopul de a scăpa de durerea psihică pricinuită și de povara secretului – cele mai multe victime țin ascuns acest fapt de teamă că nu vor fi crezute, că vor fi stigmatizate sau, mai rău, acuzate că ele au provocat în vreun fel actul respectiv. Evident, abuzul sexual se asociază frecvent cu abuzul emoțional și fizic.